

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis, Commentariorum Libri LVIII

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Deliciæ luxuriosæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A ait Horatius, *fruges consumere nati*. Eadem ratione ex hara productum, non schola ait M. Tullius in Pisonem, indoctum & illiteratum significare volens, quod allatum fuerat. Quin & Hippocratis Coi, Medici illius clarissimi filii, ob indocilitatem & incomptos mores, à Comicis proficisci, Suem sapere ferebantur, non secus ac Varronem ipsum, tantæ verum eruditionis, Palæmon Vicentinos Grammaticorum dicacissimus, literarum Porcum vocitabat: ipse enim hunc literatum quidem, sed sine delictu, intelligi voluit, quod omnia dum sciri expediret, in fascem conjiceret majore curiositate, quam iudicio: nihil satis pensi aut constituti habens, quid aut quantum diceret. Quanquam, ut initio diximus, Palæonis dictum, in Varronis laudem, ob doctrinæ copiam & varietatem, qui lautissimus ac suavissimus fuerit animorum passus modestiæ causa proposuerimus intelligendum. Cessit denique res in proverbium, ut cum imperitissimum quemque eruditissimo cuiquam sese conferre viderimus, *Sus Minervam*, dicamus, quod ita Theocritus expressit, *ὄρε ἢ ἀδελφὸν ἢ πατέρα ἢ μητέρα*. Et eodem fere intellectu quo Asinus ad Iyram, *ὄρε ἢ ἡμεῖς*. Subjiciamus & illud *ὄρε ἐκδύρατον*, de iis, qui faciunt quid inepte admodum & imperite: nam illud, *Sus Minervam*, Festus Pompejus exponit, cum is id docet alterum, cuius ipse est incius. Atque utinam, mi Fabi, proverbium in me non intorqueatur, qui de his ad te scribere sim aggressus, & pleraque; etiam alia argumenti hujuscemodi commentaria ad aliorum institutionem elucubrarim. Quid (dicent nati plerique viri) sibi vult aulicus vir iste cum Commentariis de sacris Aegyptiorum literis? quasi non satis sit ad multarum rerum elegantem declarationem Tullius, ad eruditionem Plinius & Plutarchus, ad scientiam Plato vel Aristoteles, totque alii Græci atque Latini scriptores, qui nihil intactum reliquerunt, quibus legendis ætas nulla, quantum vis longa, sufficiat. Sed quid agerem, si quando mihi temporis aliquid ab officiis vacuum relinquebatur? Luderemne aleæ? aut latrunculis? aut alio quopiam insaniendi modo? At nunquam ita otiosus fui, ut ullum mihi ludi genus placere potuerit. Venaretur (addent) confabularetur, aut quid aliud civile faceret, quo ipse sibi non invisus esset, & nulli molestus viveret, neque nugis obtundere cogitaret. At qui hæc mihi alea cordi semper & pila fuit, hæc venatio, hæc confabulatio meam invitum neminem ad lectionem traho, mihi ipse lusi, invidia nulla sit, si unusquisque sua noverit ire via.

STUPIDI TARDIVE. CAP. XII.

C Pari cum Arcadibus ratione Bœotios, quod ventri & gulæ supra modum dediti essent, crassaque hinc Minerva præditi mentis tarditate laborarent, Porco cognominatos ajunt authores non ignobiles, Achæus, Eubulus, Mnesimachus, & Alexis: unde adagium *ὄρε Βοιωτία*. Et apud Pindarum & Cratinum constat Bœotios Sues aliquando nuncupatos: propterea quod Hyantes, qui expulsi fuerunt à Cadmo, eam olim regionem incoluerint, sumpta inde cavillandi causa, ut pro Hyantibus *Sues*, hoc est, Sues eos populos appellarent. Sed & alii quoque, gentem eam voracitati deditam attestantur. Porro Pindarus Olympiis fugere se ait Suem Bœotium, probrum scilicet stupidi & stolidi, quod inflatum erat sui generis hominibus.

Sua Bœotia.

LUXURIOSÆ DELICIÆ. CAP. XIII.

D Pervertutum autem fuit apud hieroglyphicos Aegypti sacerdotes, delicias, victus luxum, & lasciviam ex Porci simulacro significare. Argumento est columna in æde Thebis Aegyptiis olim erecta, in qua plurimæ in Menin regem execrationes descriptæ erant, qui primus omnium Aegyptios à parsimonia ad luxuriam, à modestiâ ad intemperantiam, à virtute ad effeminationem illexit, quapropter simulacrum ejus Porcum esse voluerunt. Merito itaque Rhadamantus apud Claudianum hujusmodi genus hominum petulans, ingluviosum, & vorax, in Sues condendos damnat eo loco:

*At qui desidia semper vinoq; gmvatus,
Indulgens Veneri, voluit torpescere luxu,
Hunc Suis immunda pingues detruunt in artus.*

At

In Com-
m. nr.

At Xenophon Socratem ait in conviviis, ad quæ non nisi coactus accedebat, temperate semper atque parcissime cibum cepisse, iocoque dicere solitum, Circe multis huiusmodi apposis homines in Sues convertisse, Ulyssæm vero mutari minime potuisse, quod Mercurii memor esset, qui Consilium ei dederat, tum suamet parsimonia & abstinentia uteretur. Tale aliquid apud Musonium libro de Victu legas. Plotinus quoque cum animal hoc maxime voluptarium agnosceret, ubi disserit, de Palingenesia, in id eos reverti dicit, qui vitam omnem in libidinibus & voluptatibus egerint. Epicurus, qui felicitatem in huiusmodi vita posuit, scite notatur ab Horatio, qui sectatores ejus cognomento Porcorum nominavit in Epistolis:

Lib. 3. epist.
4. ad Alb.
Tibull.

*Me pinguem & nitidum bene curata cute vises,
Cum ridere voles, Epicuri de grege Porcum.*

GANEÆ. CAP. XIV.

Caro Porci
oliscata
valde.
Var. lib. 7.
de re rusti-
ca.

Lib. 8. c. 51.

Sane quantum ad ejus animalis carnem pertinet, delicatam cenam apud Arcadas Hecateus, ut Sapud Athenæum legere est, ex Maza & suilla carnè describit. Verrius ait, à Suilla vesci carnibus ceptum, quod animal id nullius esset utilitatis. Nam ut Varro animam illi pro sale datam asseribat, ne putresceret, ait Chrysippus, nihil porro Sus habet præter escam, nullumque animal pluribus & diversioribus condimentis idoneum, ut non temere T. Quintius Romanorum Imperator (sunt qui T. Flaminium ponant) dum apud Chalcidensem hospitem divertisset, variaque sibi apposita fercula observasset, admiratus fuerit unde ei solstitiali tempore tam varia, & tam multa venatio contigisset: Atqui, inquit, hospes omnes istiusmodi dapes ex Sue domestico fuerunt. Tum (quod addidisse non pigeat) promptly Quintius, & acute: Talis est, inquit, ad epos Antiochi exercitus, campybraçti alii, alii vltires, alii hastati aut legionarii phalange compositi, per omnes Syri sunt. Porro nihil, uti supra dicebamus, ea carne parabilius, & omnium epularum usui magis expositum: nam quinquaginta prope sapes ex eo, teste Plinio, excogitatos supra memoravimus, neque alio ex animali numerosiores ganeæ materiam suppeditari. Hinc apud Comicos, lurcones, parasiti, ganeonesque servi, suillum semper sibi deponunt, pernam, glandem, fumen, callum, penitam, offulam, & similia. Et servus ille Plautinus cum se solum domi ac sine arbitrio relictum iri speraret, Quanta, inquit, pernis pestis erit, quanta lumbis! Galenus porro Suillam carnem cæteris laudabiliorem facit. Averroes quoque Porcinam carnem, ex Avicennæ placitis, cæteris præferendam asseverat: veluti hominibus natura cognatior, & humanum suillumque sanguinem in omnibus exactam habere similitudinem, perinde ac etiam carnis eandem esse rationem, optimi quique Medici scriptis prodidere.

CIBORUM VARIETATE SATUR. CAP. XV.

Os Porci
cur in vul-
go dicatur.Plato lib. 3.
de republ.

Apud aliquos inveno, hominem ciborum varietati deditum per pascentem suam significari: facile enim is unicuique assuescit cibo, neque suis parci scetibus, neque ab humanæ carnis esu refugit: Os enim porci vulgus proverbio appellat quasi rotundum, & quod nullo escæ genere abstinere, omnia vorere, omnia aviditate deglutiat, nihil quantumvis putre atque impurum horrescat. Ita denique animalia hæc gaudent pabuli mutatione & copia, implenturque carne, & obesoires facti minime opimantur ipsa cibi varietate, cujusmodi mensam Plato Syracusanam vocat, & ομελιαν ονομαζουσαν, quas Ode prima libri tertii recenset, Siculas etiam dapes ponit, cujusmodi distentum in gluvie Dionysium minorem Aristoteles refert in Politicis, quem nonnunquam ad nonagesimum usque diem ebrium perseverasse tradunt. Neque absimilem huic Heliogabalum Lampridius incescit, qui nunquam minoris quam centum sestertiis cenavit. Unde centenarias cenas, Septimus Florens, Apologético, vituperat; cum alioqui centenariæ cenæ à centum assibus ex ære dictæ sint, ut Grammatici veteres interpretantur. Sed de sestertiis alibi.

SALA.